

Hírlevél 2009/30-31.

www.sinkatax.hu

2010-ben is változik az SZJA-törvény...

A számított adót csökkentő tételek

1. Adójóváírás

A megszokott, „jó öreg” adójóváírás 2010-ben is csökkenti majd a számított adót. Abban sincs változás, hogy a bérjövedelem – az e kategóriába tartozó jövedelmeket az SZJA-tv. 3.§. 21. pontjában találjuk - alapozza meg a kedvezményt és továbbra is lesz jogosultsági határ, amely felett a kedvezmény már nem érvényesíthető.

Az adójóváírás maximális összege 2010-től jogosultsági hónaponként 15.100,-Ft lesz. Hangsúlyozom, hogy a maximuma – ez fontos, sokszor ad félreértésre okot tapasztalataim szerint -, az adójóváírás összege egyébként az adóévben megszerzett bér és az arra tekintettel megállapított adóalap-kiegészítés - azaz a 27 százalék járulékkal felbruttósított - együttes összegének 17 százaléka. Ha ez kevesebb, mint 15.100,-Ft, akkor e kevesebb összeg az adójóváírás, ha ez a bizonyos 17 százalék több, mint 15.100,-Ft, akkor az adójóváírás maximuma - jogosultsági hónaponként - 15.100,-Ft. További feltétele a kedvezmény érvényesítésének az, hogy a a magánszemély összes jövedelme az adóévben nem haladja meg a 3.188.000,-Ft-ot.

A *magánszemély összes jövedelme* az SZJA-tv. 3.§. 75. pontja alapján: az adóévben a magánszemély adóbevallásában bevallott, illetve a munkáltatói adómegállapítás során elszámolt (az összevont adóalapba tartozó és külön adózó) összes jövedelem, azzal, hogy

- a vállalkozói személyi jövedelemadóztatást alkalmazó egyéni vállalkozónál az e tevékenységéből származó jövedelemként a vállalkozói kivétet és a vállalkozói osztalékalapot kell együttesen figyelembe venni,
- nem kell beszámítani az ingatlan átruházásából származó, az összevont adóalapba nem tartozó jövedelmet¹,
- be kell számítani az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául

¹ Az összevont adóalapba - mint egyéb jövedelem- az a jövedelem(rész) tartozik, amellyel az ingatlan átruházásából származó jövedelem meghaladja az ingatlan aktuális piaci értékét.

jogszerűen figyelembe vett bevételt.

Ha a magánszemély összes jövedelme meghaladja a jogosultsági határt, akkor a számított adóból az éves adójóváírás összegének az a része vonható le, amely a jogosultsági határ feletti éves összes jövedelem 12 százalékát meghaladja. Mivel az adójóváírás maximuma jogosultsági hónaponként 15.100,-Ft lehet, éves szinten legfeljebb ennek 12-szerese lehet az elszámolható, azaz 181.200,-Ft. Ez 1.510.000,-Ft 12 százaléka, azaz $(3.188.000+1.510.000=)$ 4.698.000,-Ft az a jövedelem, amely felett már „elfogy” az adójóváírás, és az korlátozottan sem számolható el.

A jogosultsági hónap fogalma 2010-ben sem változik, továbbra is az a hónap számít jogosultsági hónapnak, amelyre a magánszemélyt bér illette meg az adóévben. Az a hónap, amelyben többször, vagy több kifizetőtől illette meg bér a magánszemélyt, egy jogosultsági hónapnak számít. Egy adóévben legfeljebb 12 jogosultsági hónappal számolhatunk.

Például: a magánszemély munkabére 4.200.000,-Ft, ezen túlmenően jövedelme nincs. Az adóévben 12 hónapra vonatkozóan illette meg bér. Jelen esetben a jogosultsági határ feletti jövedelemrész $(4.200.000-3.188.000=)$ 1.012.000,-Ft. Ennek 12 százalékának megfelelő összeggel (121.440,-Ft) kell az adójóváírás éves maximumát csökkenteni, az így kapott összeg $(181.200-121.440=)$ 59.760,-Ft, azaz az érintett magánszemély adójóváírás címén 59.760,-Ft-ot vonhat le az összevont adóalapot terhelő, számított adójából.

2. Az adóterhet nem viselő járandóságok adója

Az adóterhet nem viselő járandóságokat az SZJA-tv. 3.§. 72. pontja sorolja fel. Ideértendő például a nyugdíj, a felsőoktatásról szóló törvény alapján kifizetett ösztöndíj, tankönyv – és jegyzettámogatás összege, a gyermekgondozási segély, és - 2009. szeptember 01-től a családi pótlék összege is.

A lényeg az, hogy az e körbe tartozó bevételek önmagukban - ha más az összevont adóalapba tartozó, bevétele, jövedelme nincs a magánszemélynek - nem terheli őket adó, de ha a magánszemélynek van az összevont adóalapba tartozó, adóköteles jövedelme, akkor a számított adót az adóterhet nem viselő járandóság és a jövedelem együttes összegére kell kiszámítani. Ebből az adóterhet nem viselő járandóságra eső adót le kell vonni - ez csökkenti a számított adót - , az így fennmaradó különbözet a fizetendő adó, amelyet adókedvezmény – ha van – csökkenthet.

Például: a magánszemély éves, az összevont adóalapba tartozó jövedelme - például „felbruttósított” munkabére – 5.200.000,-Ft. Egy gyermeke van, havi 12.200,-Ft - éves szinten 146.400,-Ft családi pótlékot kap . Ennek 50 százaléka az ő, míg a másik 50 százaléka a férje jövedelmét növeli, mint adóterhet nem viselő járandóság.

Adóalapja tehát $(5.200.000+73.200=)$ 5.273.200,-Ft. Ennek számított adója:

● 5.000.000,-Ft-ig 17 százalék, azaz	850.000,-Ft
● az 5.000.000,-Ft-ot meghaladó rész 32 százaléka, azaz	87.424,-Ft
<hr/> Összesen.	<hr/> 937.424,-Ft

Az adóterhet nem viselő járandóságra eső adó $(73.200*0,17=)$ 12.444,-Ft, ezzel csökkentve a fenti összegű számított adót, 924.980,-Ft marad. Ez a fizetendő adó.

Mint látjuk, az adóterhet nem viselő járandóság csak akkor okoz adótöbbletet, ha az adóköteles jövedelem, illetve az adóköteles jövedelem az adóterhet nem viselő járandósággal növelten túllépi az 5.000.000,-Ft-ot és így a jövedelem egy része már a 32 százalékos adókulccsal eső jövedelemsávba esik. Az adóterhet nem viselő járandóságra eső adóterhet „0” Ft-tól indulva – azaz 5.000.000,-Ft-ig 17 százalékos adókulccsal – kell számítani. Az adóterhet nem viselő járandósággal együtt 5.000.000,-Ft-ot túl nem lépő jövedelem esetében ez csak „technikai” kérdés, az egészre 17 százalékos adókulcs érvényes, majd ebből levonjuk az adóterhet nem viselő járandóság 17 százalékát. A fizetendő adó tehát az adóköteles jövedelem 17 százaléka, mintha „nem történt volna semmi”. Egyéb esetben az adóterhet nem viselő járandóság $(32-17=)$ 15 százaléka növeli az adókötelezettséget.

Ellenőrizzük ezt az állítást!

$5.200.000,-Ft$ számított adója $((850.000,-Ft+(200.000*0,32)) = 914.000,-Ft$.

A fenti példa szerint az adóterhet nem viselő járandóságra eső adó levonásával számított adóteher 924.980,-Ft. A különbség ahhoz képest, mintha nem volna adóterhet nem viselő járandóság $(924.980-914.000=)$ 10.980,-Ft. Ez $(10.980/73.200*100=)$ 15%-a az adóterhet nem viselő járandóság összegének.

3. Külföldön megfizetett adó beszámítása

Ha a külföldről származó jövedelem forrása olyan ország, amellyel Magyarország kötött a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményt, továbbá az adott egyezmény értelmében a külföldön megfizetett adó beszámítására van mód - azaz a külföldi jövedelmet nem az adóterhet nem viselő járandóságok módjára kell figyelembe venni -, akkor a számított adót csökkenti a jövedelem után külföldön megfizetett adó 90 százaléka, de legfeljebb az e jövedelemre az átlagos adókulcs szerint számított adó (a két érték közül az, amelyik a kisebb).

Az átlagos adókulcsot úgy számítjuk ki, hogy a számított adót elosztjuk az összevont adóalappal. A kapott értéket százalékban, két tizedesjegyre kerekítve kell figyelembe vennünk. (Ezt a szabályt kell alkalmaznia az átalányadózást választó magánszemélynek az átalányban megállapított, adóterhet nem viselő járandóságnak nem minősülő jövedelmére is, amely után külföldön személyi jövedelemadót, illetve

annak megfelelő adót fizetett.)
Nézzünk fentiekre egy példát is!

A magánszemély belföldi, összevont adóalapba tartozó jövedelme 5.600.000,-Ft. Külföldről származó, az összevont adóalapba tartozó jövedelme forintba átszámítva 1.200.000,-Ft. Az érintett külföldi állammal Magyarországnak van hatályos, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye. Ennek alapján a külföldről származó jövedelmet Magyarország adóztathatja, a külföldön megfizetett adó beszámításával. A külföldön megfizetett adó forintba átszámítva 240.000,-Ft.

Első lépésben kiszámítjuk a magánszemély külföldről és belföldről származó jövedelmét terhelő adót:

● 5.000.000,-Ft-ig 17%	850.000,-Ft
● 5.000.000,-Ft-tól, 1.800.000,-Ft 32%-a	576.000,-Ft
Összesen:	1.426.000,-Ft

Az átlagadókulcs = $(1.426.000 / 6.800.000) * 100 = 20,97\%$.

A külföldi jövedelem átlagos adókulccsal számított adója = $1.200.000 * 0,2097 = 251.640,-Ft$.

A külföldön megfizetett adónak legfeljebb a 90%-a vonható le, azaz $240.000,-Ft * 0,9 = 216.000,-Ft$. Ez kevesebb, mint az átlagos adókulccsal számított érték, ezért a számított adóból ez vonható le.

A fizetendő adó tehát $1.426.000 - 216.000 = 1.210.000,-Ft$.

4. A számított adót csökkenő tétel továbbá

az adóévi összevont adóalap részét képező, a magánnyugdíjpénztár által a kedvezményezett részére teljesített, nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés összegére az adótábla szerinti legmagasabb adókulccsal (32 százalék) megállapított adó 50 százaléka.

(Legközelebb az adókedvezményekkel foglalkozunk!)

A jó számlatükör titkai

Az előzőekben arról volt szó, mikor szükséges, illetve mikor segíti munkánkat a főkönyvi számlák alszámlákra bontása. Most azt vizsgáljuk meg, mikor lehetséges és hasznos a számlák „összevonása”.

A 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek és a 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése főkönyvi számlákat minden gyakorló könyvelő jól ismeri. Ezekről a számlákról azt tanultuk az iskolában (közgazdasági szakközép, egyetem, mérlegképes könyvelői tanfolyam, stb., tetszés szerint), hogy ezeket párhuzamosan kell megnyitni, vezetni. Például a a 463-8. Munkaadói járulék számla követel oldalára könyveljük a befizetendő járulékot, majd amikor átutaljuk a szükséges összeget, az a 464-8. Munkaadói járulék teljesítése számla tartozik oldalára kerül. Az, hogy éppen hátralékunk vagy túlfizetésünk van-e az adott adónemben, vagy forintra pontosan teljesítettük a kötelezettségünket, az a két főkönyvi számla együttes ellenőrzésével derül ki. Év végén pedig össze kell vezetnünk a szóban forgó számlákat.

Nos, ezek a számlák nekem személy szerint az „idegeimre menetek”. Ezért - és ezt a számviteli törvény egyetlen betűje sem tiltja - én csak a 463. főkönyvi számlákat vezetem, „Költségvetési befizetési kötelezettségek és teljesítésük” címszó alatt, az egyes adónemek számára alszámlákat nyitva. Maradva tehát a munkaadói járulék példájánál, a számla követel oldalára – természetesen – a fizetendő kötelezettség kerül, míg a tartozik oldalra a teljesített befizetés. A számla mindenkor egyenlege mutatja meg, minden rendben van-e, vagy szükséges-e befizetés vagy épp ellenkezőleg, túlfizetése van az adott cégnek. Az adófolyószámok kivonatok egyeztetése is könnyebb és gyorsabb így -nem is beszélve az év végi zárásról...

Persze e módszer sem alkalmazható mindig. Mindenkit óva intenek, hogy fenti logika alapján „kiirtsa” a 468. Általános forgalmi adó elszámolási számlát a számlatükörből.

A 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó és a 467. Fizetendő általános forgalmi adó számlák összevonása ugyanis szabálytalan lenne -mindkét számlán általános forgalmi adó szerepel, de nem mindegy, hogy az a bevételeinket terhelő kötelezettség, vagy a beszerzéseinkhez kapcsolódó, levonható adó -, továbbá olyan zűr-zavart okozna, amely a munkánkat cseppet sem könnyítené meg.

(Legközelebb a pénzügyi és a vezetői számvitel összefüggéseiről lesz szó, pontosabban arról, miként lehet hasznos eszköze a számlatükör egy vállalkozás vezetőjének.)

2010-ben már nem kell engedélyt kérni a veszteség elhatárolására!

A jelenleg hatályos szabályok szerint a társasági adóról szóló törvény 17.§.(8) bekezdése így rendelkezik:

„az adókötelezettség keletkezésének évét követő negyedik adóévben (jogutódnál a jogelőd adókötelezettsége keletkezésének évét és az azt követő adóéveit is figyelembe véve) és az azt követő adóévekben keletkezett negatív adóalapra, ha az adóévben az adózó adózás előtti eredménye negatív, és ha

a) az adóévben a bevételei nem érik el az elszámolt költségek és ráfordítások együttes értékének 50 százalékát, vagy

b) az adózó adóalapja a megelőző két adóévben is negatív volt „ akkor az (1) bekezdés rendelkezése - a veszteség elhatárolása - csak az adóhatóság engedélye alapján alkalmazható.

Fentiek az őstermelőket és az egyéni vállalkozókat, egyéni cégeket is érintik, az SZJA-tv. 22.§.(3) bekezdése, illetve a 49/B.§.(7) bekezdése alapján.

Egy törvénymódosítási javaslatnak köszönhetően 2010-től megszűnik a veszteség elhatárolás adóhatósági engedélyeztetése. Veszteség elhatárolásra akkor lesz lehetőség, ha a negatív adóalap rendeltetésszerű joggyakorlással keletkezett.

Íme egy érdekes hír az APEH honlapjáról!

A kámforrá vált eladó – Fantom a háttérben?

Elérhetetlennek bizonyult új székhelyén az a társaság, amely kapcsolt ellenőrzés során került az adóhatóság látókörébe, ezért felmerült, hogy adófizetés elkerülése miatt történt a társaság gyanús körülmények közötti átruházása, illetve fantomizálása.

Az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága különösen nagy értékre elkövetett adócsalás és magánokirat-hamisítás gyanúja miatt feljelentést tett a Vám- és Pénzügyőrség Regionális Nyomozó Hivatalánál.

Egy több mint félmilliárd forint értékű ingatlant adott el az a vállalkozás, amelyik egy másik cég ellenőrzése kapcsán lett gyanús az APEH-nak. A két cég között lezajlott adásvétel utáni forgalmi adót hiába várta az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága, mert határidőre nem vallotta be és nem is fizette azt be az időközben még tulajdonost is váltó társaság.

A két gazdasági társaság 2008. december 18-án kötött adásvételi szerződés szerint a „most megbukott” adózó egy budapesti ingatlant értékesített 550 millió forint + 110 millió forint Áfa értékben. Az erről készült számlát december 30-án állították ki 2009. január 15-ei fizetési határidővel.

A bankszámla kivonat tanúsága szerint a vevő a vételárból 90 millió forintot január 19-én átutalt az eladónak. A fennmaradó összegből a vevő az eladó hiteltartozását egyenlítette ki, melynek megfizetését az adásvételi szerződésben vállalta.

Az eladónak a hatályos rendelkezések szerint az első negyedévi Áfa bevallásában kellett volna feltüntetnie az ingatlan értékesítés utáni 110 millió forint általános forgalmi adót, amit április 20-ig be is kellett volna fizetni. Az adózó azonban ezen kötelezettségeinek nem tett eleget.

A kapcsolt ellenőrzés során az is kiderült, hogy az ingatlan adásvétel után az „eladó” gazdát cserélt, és külföldi magánszemélyek illetve gazdasági társaság tulajdonába került. Az új székhelyen a társaság azonban elérhetetlennek bizonyult, ezért felmerült a gyanú, hogy az adófizetés elkerülése miatt történt a társaság gyanús körülmények közötti átruházása, illetve fantomizálása.